

אין עוד מלבדו

לע"נ מו"ר הגאון ר' יצחק אייזיק ב"ר בנימין זאב מנצח זצוק"ל
נלב"ע י"ב תמוז תשפ"ג

ועד שבועי שנמסר ע"י אחד הדרשנים שליט"א

פרשת יתרו

אחד", זה פסוק יותר חזק ממליון פצצות אטום !!! זה פשוט לטעום מהגן עדן ו---גורנישט... משהו כאן לא עובד וחייבים לבדוק מהו. רואים שלשמוע זה הדבר הכי שווה ויקר בעולם וכמו שאמרו (כבא קמא דף פה) "חרשו, נותן לו דמי כולו" "הנה שמוע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים" (שמואל א טו) ה' צבקות אשרי אדם בוטח בך, האדם המאושר בעולם זה הבוטח בה' ית' כמה שווה הקוד הסודי הזה, 8 מיליארד אנשים רצים כשיכורים אחרי האושר ואצלינו כל ילד יודע את הסוד הנשגב הזה שרק הבוטח בה' ית' הוא המאושר באמת. וזה היסוד הראשון לקבלת תורה "מה שמועה שמע ובא", הקב"ה מדבר איתנו חייבים להתקדם. הנה רבי עקיבא ראה סלע שנחקק על ידי מים והפך לרבי עקיבא, כמה מיליארדי אנשים עברו ליד סלעים שנחקקו על ידי מים ונשארו --- חמורים... ויתרו שמע ועזב את כבודו של עולם וכמו שהחזון איש כותב "ועינו מרהיבה ממחזה שמים לרום, והארץ לעומק, הוא נרגש ונדהם, כי העולם נדמה לפניו כחידה סתומה, כמוסה ונפלאה, והחידה הזו מלפפת את לבבו ומוחו, והוא כמתעלף, לא נשאר בו רוח חיים, בלתי אל החידה כל מעינו ומגמתו, ודעת פתרונה כלתה נפשו, ונבחר לו לבוא באש ובמים בשבילה, כי מה לו ולחיים, אם

'שמעו עמים ירגזו' אבל לא זו...

וישמע יתרו כהן מדיין לפני שבורא עולם נותן תורה לעמו אנחנו מקבלים ממנו את המפרט הטכני.. של האוזן הדרושה... לקבלת התורה, נדמה לנו שלשמוע זה דבר פשוט, אבל מזה שמכל אומות העולם הגיע רק יתרו הנה 'שמעו עמים ירגזו' אבל לא זו... "שמעו עמים ירגזו חיל אחז יושבי פלשת אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמוגו כל יושבי כנען", פחד פחדים שאי אפשר לתאר ו---כלום, חוץ מיתרו אף אחד לא בא, למרות מה שסיפרה רחב (יהושע ב יא) "וימס לבבנו ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם", כל מימות שבעולם נבקעו, בכוסות, בסירים, באמבטיה, כולם ראו ושמעו, כל העולם כולו חל וזע מהדר גאון עוזו ית' היסטריה נוראה, כולם רצו לבלעם ושאלו "ה' למבול ישב?" ענה להם בלעם "ה' עוז לעמו יתן", ה' נותן תורה לעמו, זה לא עניין שלנו... אנחנו יכולים להמשיך לעשות 'על האש'... אמר אחד מגדולי הדורות שלצערי אינני זוכר כרגע את שמו.

וכמו בני מחוזא (ברכות יז) שרואים אש שמקיפה לומדי תורה ולא מתגיירים, התורה כולה מלאה ידיעות שאמורים להזיז אותנו ממקומנו, פעמיים ביום אנחנו אומרים לעצמנו "שמע ישראל ה' אלוקינו ה'

החיים הנעימים האלו נעלמים ממנו תכלית ההעלם", יתרו עזב ברגע הכל הכל כי הוא הבין אחרי שעבד את כל הע"ז בעולם שיתכן שהוא מצא פתרון לאותה חידה שתיאר החזון איש זצ"ל.

כי השביע נפש שוקקה

יתרו היה מבקש אמת, בהתחלה הוא עבד את כל הע"ז שבועולם, הקב"ה נטע בנו "סקרנות", אין לשער כמה שווה התכונה הזו ולאיזה מרחקים ניתן להגיע איתה, אבל היא גם מאד מסוכנת והיא נועדה אך ורק להשגתו ית'.

ידוע המעשה על הגאון ר' אייזל חריף זצ"ל שבא לוולוז'ין לחפש חתן לבתו והקשה קושיה מאוד חזקה ובדעתו היה שהבחור שיצליח לענות הוא רוצה שיהיה חתנו והנה ניסו כל האריות שבישיבה את כוחם בפירוק הקושיה ולא עלתה בידם, בלית ברירה עזב ר' אייזל את העיר כשהוא מתחיל לחזור לביתו והנה בעודו בדרך רואה הוא את אחד הבחורים ר' יוסף שלופער רץ אחרי העגלה, מיד ציוה על העגלון לעצור כשבקרבו מחשבה הנה אולי הוא מצא את התשובה לקושיה, כשהגיע הבחור אל העגלה שאל אותו ר' אייזל: האם מצאת ישוב לקושיה? ענה לו הבחור: לא, א"כ מדוע רצת אחרי העגלה? ענה הבחור: "אדרבה, רצתי כדי לשמוע מהי התשובה על הקושיה", אמר לו ר' אייזל חריף אתה ראוי להיות חתן לביתי. דהיינו, שבהתחלה הוא חיפש חתן לפי הידיעה ולכן כשאף בחור לא הצליח לענות חזר לביתו אך כשראה את גודל תשוקתו של הבחור שרק מהי התשובה על הקושיה הטרידה אותו ובשביל זה היה מוכן לרדוף אחרי העגלה ידע שמבחור זה ודאי יצמח לגדול בישראל אם יש לו כזה צימאון לתורה ודאי יצליח.

נתינת התורה – מתוך אש וכך צריך גם לקיימה "ויוצא משה את העם לקראת האלוקים מן המחנה. ויציבו בתחתית ההר". אומרים חז"ל: מלמד שכפה עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם אם אתם מקבלים את התורה – מוטב, ואם לאו – שם תהא קבורתכם". (שבת פח.) שואל התוספות על המדרש הזה, הרי עמ"י אמרו "נעשה ונשמע", קיבלו עליהם במסירות נפש מיוחדת את כל דברי ה', מדוע, אם כן, יש צורך בכפייה?! אם הם מוכנים לקיים את המצוות מרצונם החופשי – למה מגיע האיום? ומסביר, שאמנם קיבלו עליהם בתחילה מרצון, אך היה חשש שעם כל הקולות, הברקים, הענן הכבד וקול השופר – יבהלו עמ"י ויסוגו אחור, עלולים הם להתחרט למול הרעש ויציאת נשמתם, לכן היה משה חייב לכפות עליהם הר כגיגית. אין נסיגה, אין דרך חזר.

ושואל על כך הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצוק"ל, ראש ישיבת פוניבז': מדוע היה צורך לקבל את התורה ברעש ובאש, ולכפות עליהם הר כגיגית? שמא עדיף היה לתת אותה בנחת, ולהסתמך על קבלתם את התורה מרצון?

אלא, מוכח מכאן, עונה רבי שמואל, שתורה ומצוות בלי אש – זה לא תורה. אופן קיום התורה והמצוות, כמו שבת, תפילין ותפילה חייבים להיות רק מתוך התלהבות (וביידיש – ברען)! ללא החום היהודי הלוהט – זו לא אותה תורה.

החפץ חיים היה אומר על כך, שאת התורה צריך ללמוד עם כל האכפתיות, עם כל החום, עם כל הלב!! חלילה לא לקיים אותה כמצות אנשים מלומדה.

מה צריך לעשות כדי לזכות לראות את האש סיפר רבי שלום שבדרון זצ"ל על רבי לייב גרוסנס, גאב"ד לונדון, שהיה תלמידם של החפץ חיים בראדין, ושל רבי ברוך בער ליבוביץ מקמניץ. ערב אחד, בהיות

היה צעיר, והיה לו מנהג לאסוף את הבחורים בכל יום שישי ולעשות הכנה לשבת. מה היתה ההכנה? הם סיפרו סיפורי צדיקים. זוכר אני היטב, סיפור אחד שסיפר לנו ראש הישיבה. רבו של החפץ חיים היה השרף רבי נחומק'ה מהורודנא הקדוש הנורא. תלמידו הענק כתב עליו פעם: "כשאני רוצה להתחזק ביראת שמים, מוציא אני מן המגירה את התמונה של דמות דיוקנו של ר' נחומק'ה, ואז מתעורר אני ליראת שמים".

סיפר החפץ חיים לבחורים: "כשהייתי נער בישיבה קטנה, אצל ר' נחומק'ה, גילינו שהרבי נעלם מידי לילה בחצות. לא ידענו לאן הוא הולך. לילה אחד החלטתי לעקוב אחריו, ולגלות מעט מסודותיו בקודש. ראיתי אותו הולך בסמטאות עד שהגיע לבית הכנסת של החייטים, שנקרא 'שניידר שול'. הר'בה הקדוש פתח את הדלת בית הכנסת, ונעל את עצמו בתוכו.

למחרת, הלכתי להתפלל ערבית בבית הכנסת של החייטים. לאחר התפילה, עליתי לעזרת הנשים, נשכבתי מתחת לאחד הספסלים והמתנתי. לאחר שעזבו אחרוני המתפללים, כיבה הגבאי את כל הנרות, נעל את הדלת, ואני נותרתי לבדי בבית הכנסת כששיני נוקשות מאימה. מעט אחר חצות, נשמע קול רשרוש המפתחות, והרבי הקדוש פסע פנימה. ממקום עומדי בפנינת עזרת הנשים, ראיתי אותו פונה לעבר הבימה, פותח ספר, ושוקע בלימודו. לפתע ראיתי אש! — אש בוערת! מקיפה את ר' נחומק'ה השקוע בספר ואת הבימה. עמדתי רועד כולי, בהביטי במחזה הנורא, כמוהו לא ראיתי מעולם, ולא יכולתי להוציא הגה מפי.

שעה שלמה נמשך המחזה המופלא, עד שסגר ר' נחומק'ה את ספרו, ולאט לאט הלכה האש ודעכה. הרבי החזיר את הספר לארגז הספרים ויצא בלאט, ואילו אני נותרתי נעול בבית הכנסת כשכולי נפעם ממראה עיני. לפנות בוקר שב הגבאי, הדליק את

רבי לייב בחור צעיר בישיבת קמניץ, הגיע אורח לישיבה, יהודי הדור פנים בעל זקן לבן. היה זה רבי שלום איישישוקר, שהיה מגדולי תלמידיו של החפץ חיים. רבי שלום שהזדמן לאזור, נכנס להתפלל מעריב בהיכל הישיבה.

מנהג היה לו לרבי ברוך בער ליבוביץ, ראש הישיבה, שכאשר היה פוגש בתלמיד מישיבת ראדין היה מבקש לשמוע ממנו סיפור על מרנא החפץ חיים, זקן הדור. ידע רבי לייב, שודאי יזמין ראש הישיבה את ר' שלום לאחר ערבית לארוחת ערב, ויבקש לשמוע ממנו סיפורים על הכהן הגדול מראדין. הבחור לייב, השתוקק לשמוע את שיחת הזקנים, שתורה היא ולימוד היא צריכה, אך ידע גם ידע, שלמרות שבית ראש הישיבה פתוח לבחורים בכל שעות היממה, בכל אופן, כאשר מגיע אורח חשוב לשוחח עם הרב, נועלת הרבנית את הדלת ולא מניחה לאף בחור להכנס פנימה.

מה עשה הבחור הצעיר? מיד לאחר סיום התפילה, מיהר ואף לביתו של הרב, בסלון ישבו כ- 15 בחורי חמד והתפללו בריתחא דאורייתא, בגמרות פתוחות. הוא מיהר בחפזונו לחדר הפנימי, בו קיבל הרב את אורחיו, והשתחל בזריזות חתולית מתחת למיטה, כשהוא ממתין במתח לבאות.

כעבור עשר דקות, שמע הבחור את שני הרבנים הזקנים צועדים לכיוון החדר. הבחורים שלמדו בסלון, מיהרו לפנות את הבית, והדלת נסגרה מאחוריהם. פחד מילא את ליבו של רבי לייב, הנה, הנה תיכף ימצאוהו שוכב מתחת למיטה, ויגרשוהו בבושת פנים. אך מאום לא קרה, אף אחד לא שת ליבו לאורח הלא קרוא, והשיחה קלחה לה בין שני הגדולים.

"נו, ר' שלום", פונה אליו ר' ברוך בער בנעימות, "א מעשה פון החפץ חיים..."

"הייתי נער בן 15, כשלמדתי בראדין אצל החפץ חיים", מספר רב שלום איישישוקר. "החפץ חיים עוד

האח, חימם את המים, ואילו אני חמקתי ומיהרתי חזרה אל הישיבה".

כך סיפר החפץ חיים לתלמידיו על רבו הגדול, שכאשר למד, היו אצלו הדברים שמחים כנתינתם בסיני, ואף האש ירדה ממרומים כבמעמד הר סיני. ר' ברוך בער שמע את הסיפור ופניו אורו. "אמור לי", פנה לר' שלום, "על מי היה הסיפור הגדול שסיפרת?"

"מה השאלה?" תמה ר' שלום, "על רבי נחומק'ה מהורודנא, האם כבודו לא שמע את דבריי?" "סיפור אחר אני שומע ממך", ענה ר' ברוך בער, "העובדה שהאש ירדה מן השמים, והקיפה את השרף המקובל האלוקי, רבינו נחומק'ה מהורודנא, זו בכלל לא שאלה, מילתא דפשיטא... אך נדהם אני מרבינו בעל החפץ חיים, נער צעיר לימים שראה במו עיניו הרכות את אש התורה. על כך אני מתפלא. אות וסימן הוא, כי כבר מגיל רך שמר על עיניו, על דיבורו ועל מחשבתו, כי תורה שהיא אש, היורדת מן השמים – לא כל אחד זוכה לראות..."

במעמד הר סיני התעלו עמ"י לדרגות כה גבוהות, שזכו לראות את האש השמימית הזו יורדת מן השמים, וקיבלו את התורה במכוות אש. עד היום נותרה לנו התורה חמה כאש יוקדת, ועלינו לקיימה במסירות ועם כל הלהט.

המשיך ר' שלום שבדרון לספר, על הלהט דקדושה של מרנא החפץ חיים: באותו ערב שבת, בו ישבו הבחורים עם רבם החפץ חיים, סח אחד התלמידים "שמענו שרבינו עקב אחר הרב'ה שלו, אף אני עקבתי יום אחד אחרי ראש הישיבה, וראיתו יוצא מן העיירה ומקל בידו. מיהרתי בעקבותיו, וצפיתי בו מרחוק.

הרב'ה נעמד במגרש שמש, וסימן במקלו עיגול בחול, נכנס לתוך העיגול והתחיל לדבר עם הקב"ה, כדבר בן אל אביו: 'ריבוננו של עולם, אני מבטיח לך, לא אצא מפה כל עוד לא תתמלא בקשתי!" והוא פרץ

בבכי כשדמעות רותחות זולגות מעיניו. לאחר כמה דקות, השתנה סבר פניו. הוא פצח בריקוד של שמחה ושב אל העיירה. אם הרב'ה יצא מן העיגול, אות וסימן הוא כי נתמלאה בקשתו..." סיים התלמיד. הבחורים חייכו והחפץ חיים חייך אף הוא. לא הודה אך גם לא הכחיש. שתיקה כהודאה. הבה נתחזק, לגשת לכל מצוה וברכה בהרגשת זכות. זכינו לברך ברכה.

מוטב לנו לעבור ייסורים, לעבור את כל החיים בעולם הזה, בשביל לזכות לקיים מצוה ולו פעם אחת בחיים. על אחת כמה וכמה, משניתנה לנו הזכות העצומה הזו בכל תפילת שמונה עשרה, בכל ברכת המזון, כמה עלינו לברך בשמחה, עם כל הלב, בלהט של אש...

"ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום!"

ניתן לקבל את הגליון במייל

e0527167700@gmail.com

לפרטים, לתרומות, להערות ולהארות

052-716-7700